

marked. I en anden sag er Højesteret nået frem til samme resultat.

Den konkrete sag vedrørte en ansat, der blev afskediget på virksomheden Novadan A/S, fordi han ikke ville betale kontingent til SiD. Begrundelsen herfor var bl.a., at SiD giver økonomisk støtte til Socialdemokratiet. Pågældende blev ansat på Novadan A/S i 1989. Der blev ikke stillet krav om medlemskab af SiD. I 1990 blev der indgået aftale mellem virksomheden og SiD om, at alle nyansatte fremover skulle være medlem af SiD. I slutningen af 1990 meldte han sig ind i SiD. Han blev slettet af SiD i begyndelse af 1996 og som følge heraf afskediget.

Vestre Landsret afsagde dom i februar 1998. Af præmisserne fremgår det imidlertid, at landsretten finder, at navnlig afgørelsen i Sigurjónsson-sagen rejser begrundet tvivl om, hvorvidt foreningsfrihedslovens undtagelser i § 2, stk. 2 og 3, kan anses at være i overensstemmelse med forståelsen af konventionens art. 11. Desuden tillægger landsretten det betydning, at det må anses for i sig selv betænkeligt og muligvis i strid med konventionens bestemmelser om blandt andet ytringsfrihed at forpligte individer til mod deres overbevisning af være medlemmer af fagforeninger med et klart partipolitisk tilhørsforhold. Endelig udtaler landsretten, at det bør overlades lovgivningsmagten at tage stilling til, om Menneskerettighedsdomstolens nyere praksis bør give anledning til ændring af foreningsfrihedsloven.

Højesteret afsagde dom den 6. maj 1999 (Sag nr. 66/1998). I dommen henviser Højesteret blandt andet til British Rail-dommen, hvoraf det fremgår, at det er i strid med menneskerettighedskonventionens art. 11 om foreningsfrihed at afskedige en arbejdstager, fordi vedkommende ikke ønsker at melde sig ind i en fagforening, som en arbejdsgiver efter arbejdstagerens

ansættelse har indgået eksklusivaftale med, når medlemskabet ikke var en forudsætning for ansættelsen. Nyere retspraksis ved Menneskerettighedsdomstolen, som parterne henviste til, gav efter Højesterets opfattelse ikke grundlag for at anlægge en anden vurdering af arbejdsmarkedets eksklusivaftaler og disses konsekvenser end den, der fremgik af British Rail-dommen. Spørgsmålet i den foreliggende sag var, om undtagelsesbestemmelsen i lovens § 2, stk. 3, kunne påberåbes af arbejdsgiveren, hvis arbejdstageren – selv om han ikke kunne tvinges til det under trussel om afskedigelse – havde meldt sig ind i en fagforening efter indgåelsen af en eksklusivaftale og derefter på et senere tidspunkt igen havde meldt sig ud.

Et flertal på 5 højesteretsdommere fandt, at § 2, stk. 3, må forstås således, at bestemmelsen i det hele ikke omfatter en situation, hvor eksklusivaftaler som i det foreliggende tilfælde er indgået efter arbejdstagerens ansættelse og arbejdstageren ikke var medlem af fagforeningen på tidspunktet for eksklusivaftalens indgåelse. Afskedigelsen var således i strid med foreningsfrihedslovens § 2, stk. 1, hvorfor Novadan blev pålagt at betale en godtgørelse på kr. 200.000.

Klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Kristelig Fagforening har indgivet klage til EMD. Klagen er indgivet på baggrund af ovennævnte sag fra Højesteret. Desuden omfatter klagen en person, der i dag er tvunget til at være medlem af SiD på grund af en eksklusivaftale, men hellere vil være medlem af Kristelig Fagforening. Ligeledes har Danmarks Frie Fagforening anlagt sag ved EMD på baggrund af et hændelsesforløb, hvor en person blev fyret, da han ikke ønskede at være medlem af SiD.

Skriftlig fremsættelse

Kristian Jensen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af organisationsfriheden.

(Beslutningsforslag nr. B 21).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.